

Jaarrapportage 2021

ACTIEPLAN CIRCULAIRE GASTVRIJHEIDSSECTOR

Jaarrapportage 2021

DE GANG ER IN!

De circulaire beweging versterken

In 2020 is een stevige aanzet gegeven om de gastvrijheidssector in een circulaire beweging te krijgen. Deze beweging is in 2021 doorgezet en uitgebreid. In opdracht van de provincie Fryslân is het Actieplan Circulaire Gastvrijheidssector opgesteld. Een uitvoeringsplan met een duidelijk toekomstbeeld en concreet handelingsperspectief aan de hand van doelen en acties en projecten.

Op drie niveaus: Bezoeker, Bedrijf en Bestemming wordt consistent toegewerkt naar circulair Verblijf, Vervoer en Vermaak in Fryslân. De komende twee jaar werkt vanuit Circulair Friesland twee dagen per week de Circulaire Loods aan het actieplan. In 2021 lag de nadruk op informeren, stimuleren en agenderen. Hieronder volgen enkele toelichtingen het volledige overzicht staat in navolgende tabel.

Bedrijven

In nauwe samenwerking met TAF en Ynbusiness is actief ingezet op het faciliteren en stimuleren van ondernemers naar een meer duurzame en circulaire bedrijfsvoering. Niet iedere ondernemer is hetzelfde en heeft dezelfde behoefte. Daarom is ingezet op een 'mandje' samenstellen met verschillende tools en instrumenten om te inspireren, stimuleren, faciliteren en enthousiasmeren. Dit werkt; ondernemers volgden webinars en workshops, deden mee aan de CIRCO-track, zijn op weg geholpen worden met een kennistafel met experts die meedenken in een gericht vraagstuk en doen mee aan koploperproject of het begeleidingstraject naar duurzaam keurmerk Green Key of Blauwe Vlag. Ondanks een bijzonder en lastige periode doen ondernemers mee aan activiteiten en vragen meer om hoe invulling te geven aan duurzaam en circulair.

In 2021 is veelvuldig de samenwerking opgezocht. Met NHL Stenden is onder meer intensief samengewerkt in het project Circulaire Hospitality; Friese doorlopers. Naast bijeenkomsten met focusgroepen is in samenwerking de fact sheet Trias Aqua slim met water opgesteld. Met Toerisme Collectief Friesland is het webinar Green Key/Blauwe Vlag uitgewerkt en in het begeleidingstraject voor ondernemers ondersteunen studenten van NHL met het opstellen van een nul-meting

Bestemmingen

Naast ondernemers zijn diverse contacten met gemeenten en overheden om de gastvrijheidssector te agenderen en in te bedden in beleidsvisies en uitvoeringsprogramma's. Daarnaast zijn de koppelkansen en belangen van de sector geagendeerd in provinciale opgaves en projecten als de regionale energiestrategie en mobiliteit en laadpunten. In praktijk blijkt het lastig om goed aan te sluiten bij de provinciale opgaves met verschillende doelen en tijdspaden.

Bezoekers

In samenwerking met de Friese Milieufederatie en Jong Leren eten werden de streekzomer fietsroutes uitgebreid met kookworkshops en recepten, samengesteld door ROC Dutch Cuisine studenten. Daarmee werd de Friese bezoeker en bewoner verleid tot lekker uitwaaien op de fiets en te genieten van heerlijke lokale, duurzame voedsel van onze Friese voedselproducenten.

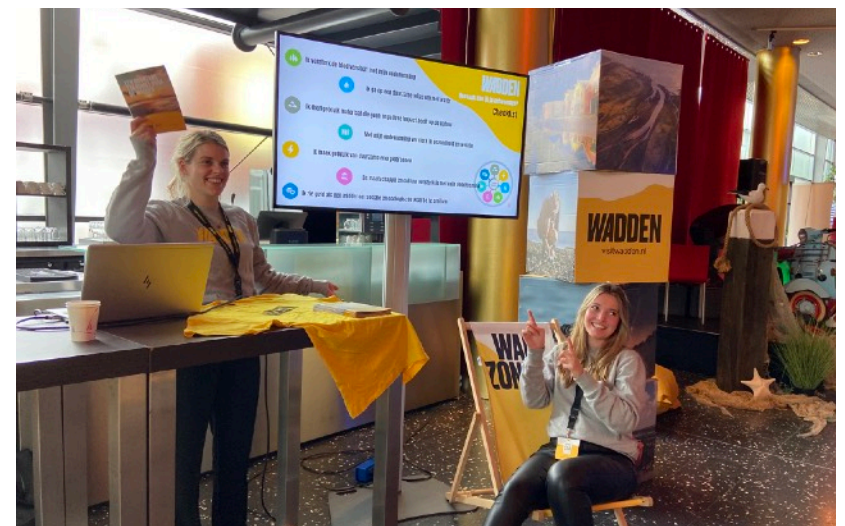
Een mooie samenwerking en ontwikkeling vond plaats met Visit Wadden.

Op 4 november is op het Waddenfestival de duurzame ambitie kenbaar gemaakt: Het Waddengebied wil in 2030 (één van de) duurzaamste bestemmingen van Europa zijn. Ruim 100 ondernemers onderschreven die ambitie. Samen met Merk Friesland/Visit Wadden is een checklist uitgewerkt voor ondernemers aan de hand van de 7 pijlers van Metabolic.

Op de volgende pagina's een overzicht van beoogde acties uit het Jaarplan 2021 en de voortgang en resultaten.

Door circulair toerisme in vakantiehuisje ontdekken hoe fijn gasloos wonen is

Een bed en broche-eigenaar die circulair gaat werken, zet heus niet de hele economie op zijn kop. Maar circulair toerisme kan volgens Hanneke Schmeink van Circulair Friesland wel veel mensen in aanraking brengen met circulair en duurzaam leven.

Bedrijven

Mijlpalen	Acties en projecten	Voortgang en resultaten
Kennis en inspiratie	Workshops en inspiratiesessies bij (groepen) ondernemers en overheden rond Circulaire Economie	21 juni sessie bij vergadering Ontdek ons (12) , 8 feb Frysk Tourismecongres, 4 november 2021 waddenfestival, 9 november ondernemers gemeente Heerenveen (10), 8 nov oploop ondernemers NOF
	Best practise safari circulaire koplopers in de toeristisch-recreatieve sector (indien mogelijk COVID)	I.v.m. corona niet grootschalig uitgevoerd. Alternatieve invulling. Uitwisseling Zeeland met Friese koplopers
	2 Circulair Cafes/Webinar	14 september webinar Green Key, 8 nov college tour duurzaamheid/circulair
	Kennis en toepassingen naar ondernemers 'brengen'.	Diverse een op een gesprekken per mail, tel en fysiek. Fact sheet water en fact sheet Plastic vrije horeca. Studentengroep NHL begeleid in doorontwikkeling inspiratieroute. Uitwerken Circulaire Gastvrijheidsroute ism TAF zodat info en tools en instrumenten overzichtelijk bij elkaar.
	1 ondernemersgroep sessie 'Terugdringen single use plastics' van Circulair Plastic Lab	Afstemming met Lab Plastic Circularity. Terschelling loopt project
Circulair ondernemerschap ontwikkelen, stimuleren & ondersteunen	2 Kennistafels voor scan voor circulaire plus bij concrete bedrijfsvraagstukken.	29 maart Circulair ontwikkelen flexibel bouwen Stortemelk, 30 november Circulair Sanitairgebouw Vakantiepark Bergummeer
	Stimuleren en ondersteunen Circular Hospitality; Friese Doorlopers	4 bijeenkomsten (30 ondernemers, 12 facilitators, 11 experts). Participatie in MKB proposal Plastic vrij. Ondersteunen studentengroepen plastic vrij welkomst pakket. Voortgang Koffiedik via TAF ontwikkeling businessmodel. Ondersteuning green key door studenten. Agenderen Atelier DBE Circular Hospitality
	initieëren en organiseren CIRCO track	Voorjaar 2021 Circo Track afgerond. 10 cases, 21 bedrijven. Extra organiseren Best Practise stimulans.
	10 bedrijven gestimuleerd tot gebruik maken van MKB Voucherregeling gericht op circulaire ontwikkeling	Actief om ook klimaatscan greenlabel onder MKB voucher te krijgen. Regeling uitgeput nog weinig gebruik ondernemers R&T
	organiseren Koploper project voor toeristisch-recreatieve bedrijven	11 deelnemers!!!
	Begeleidingstraject ondernemers bij keurmerk green key/ blauwe vlag	13 deelnemers!!!!
	10 * CIRCO Ontwerptafel	1e ontwerptafel 21 april, 2e ontwerptafel 9 juni, 3e ontwerptafel 7 oktober dubbelsessie off line Post Plaza, 4e ontwerptafel online 9 december. Loopt door in 2022.
	Circulair Bouwen (informer, enthousiasmeren en stimuleren)	Opstart living lab gastvrij bouwen, opmaat naar receptenboek

Bestemmingen

Mijlpalen	Acties en projecten	Voortgang en resultaten
Waddenzee plastic vrij	Aansluiten en versterken activiteiten van Community Plastic Vrije Waddenzee	Deelname aan community en leggen verbindingen en contacten.
Reductie van (virgin) materiaal in gebieden.	Circulariteit is uitgangspunt bij herbestemming erfgoed. Mogelijk opzetten living lab ism bouwsector.	Opstart living lab
Reststromen (lokaal) hergebruiken	Grondstofstromen analyse. Inzicht in afval- en reststromen, water en energie en volumes in Friesland op verschillende type recreatiebedrijven	Onderzoek uitgezet bij SAMEEN naar inventarisatie grondstofstromen analyse op basis bestaande onderzoeken en gegevens.
Mobiliteit in gastvrijheidseconomie optimaliseren	Agenderen HUB's in combi met TOPS bij toeristische hotspots, recreatie en natuurgebieden. Ism regionaal mobiliteit programma	Geagendeerd bij projectleider dagrecreatieve netwerken, senior beleidsstrateeg mobiliteit, projectleider infra en Marrekrite.
	Agenderen voor langzaam verkeer aantrekkelijke en toegankelijke groene longen van stad naar ommeland via stadsranden en bedrijventerreinen.	Gedachtenwisseling initiatiefnemer circulaire bedrijventerreinen. Agenderen bij project circulaire bedrijventerreinen Circulair Friesland.
Participeren en bijdragen in energietransitie en klimaatadaptatie	Emissievrij varen faciliteren en stimuleren. Laadpunteninfra op orde.	Afstemming en input projectteam regionale energiestrategie.
	Agenderen bij overheden koppelkansen bij bestaande regelingen.	Informeren en agenderen via Mobiliteit en RES

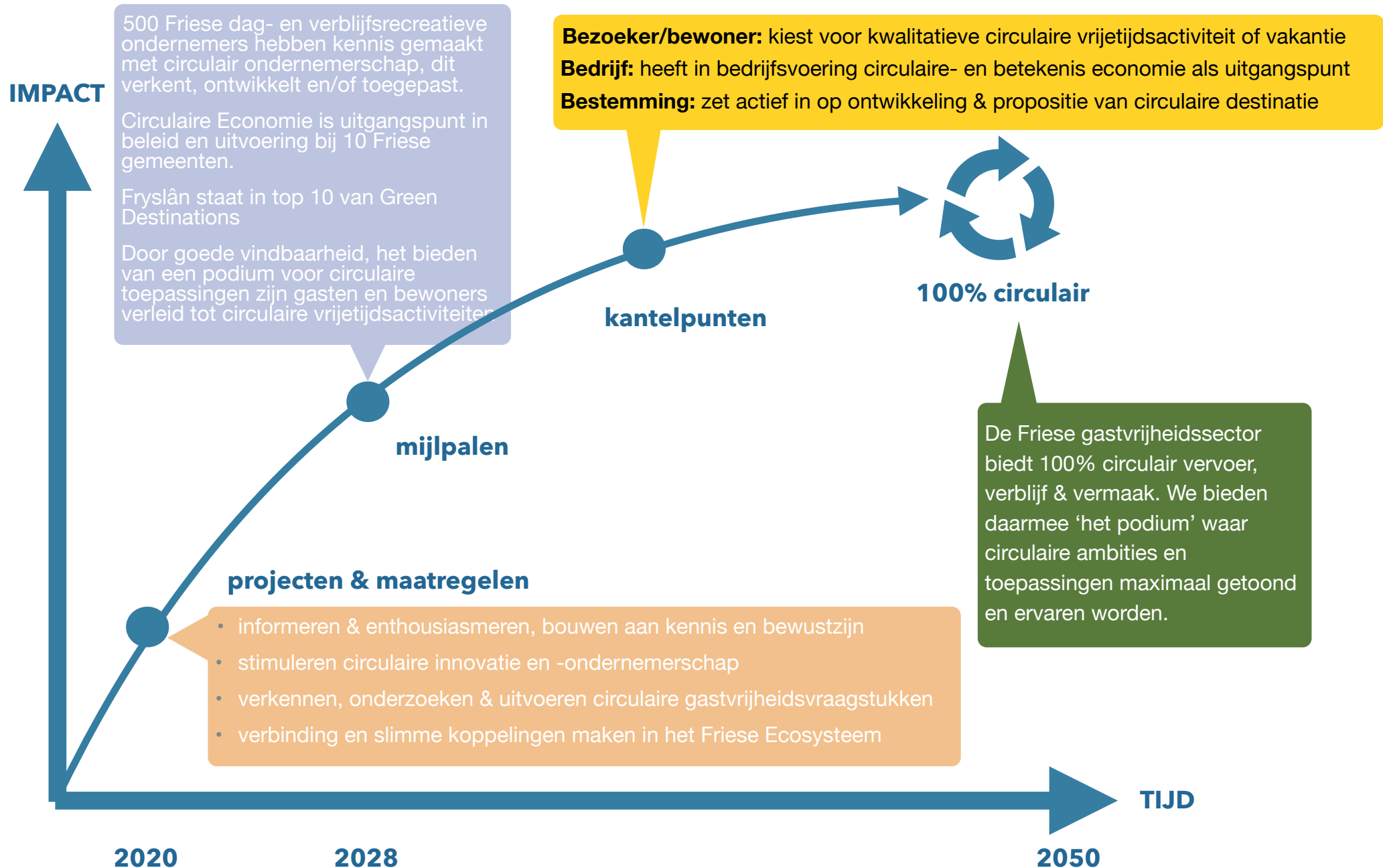
Bezoeker/Bewoners

Mijlpalen	Acties en projecten	Trekker
Gast en inwoners zijn bewust van impact en eigen gedrag en worden verleid tot duurzame keuzes en activiteiten	Ludieke acties voor bewustwording en impact	Initieren en stimuleren project herbruikbare bekens
	Duurzaamheid is selectiekeuze in databases van regio's en www.friesland.nl	ism Visit Wadden pilot gestart Duurzame vermelding Visit Wadden adh van checklist 7 pijlers. Opzet voor vermelding uitgewerkt.
Meer verbinding leggen tussen cultuur, natuur en beleving	Actie rond Streekzomer/Eetbaar Fryslân ism FMF	Per streekzomer fietsroute camping recepten ontwikkelt ism studenten ROC Friese poort en 3 kookworkshops bij Camping, Museum en Beleefboerderij in zomer 2021.

Aanvullende activiteiten

Onderwerp	Activiteiten
Circulaire bedden op Terschelling	Nav CIRCO track vervolg gesprek Omrin en ondernemer Terschelling over vervolgstappen gescheiden beddeninzameling.
Europees project ism Zeeland	Diverse online overleggen en uitwisseling Zeeland 3 november
Agenderen bij gemeenten en regio	Afstemming beleidsmedewerkers gemeente in Noordoost Fryslân en Zuidoost Fryslân over inbrengen in beleid en uitvoering.
Netwerken bij overheidsorganisaties en samenwerkingsverbanden	o.a. SNN, samenwerkingsverband wadden, Circulair Kwartier
Bijdrage aan Vereniging Circulair Friesland	Teamoverleg, heisessie, ambitiegesprekken, contacten met leden
Afstemmen opgaves GVE	Afstemming met projectleiders van zeven opgaves
Begeleiding studenten	Diverse korte en langere inspiratie en begeleiding studenten bij TCF, Circulair Kwartier, Circular Hospitality

Actieplan Circulaire Gastvrijheidseconomie

Waar staan we

MONITOREN ACTIEPLAN GASTVRIJHEIDSSECTOR

99 bedrijven hebben kennis gemaakt met circulair ondernemerschap, dit verkent, ontwikkelt of toegepast

- CIRCO (21),
- Begeleidingstraject Green Key/Blauwe Vlag (13),
- Koploperproject (11),
- Workshops (22),
- Kennistafel (2),
- Friese Doorlopers (30).

Hierbij zijn deelnemers aan webinars en bijeenkomsten (circa 100) niet meegeteld.

Circulair economie is uitgangspunt bij 4 gemeenten

- De Fryske Marren: Programma Recreatie en toerisme. Onder de pijler Florerende Sector is van kracht het ontwikkelprincipe: ontwikkel circulair.
- Ameland gouden Quality Coast Award voor groene en duurzame toeristische bestemming. Certificering waarbij gemeenten beoordeeld worden op duurzame en milieuvriendelijk beleid.
- Tytsjerksteradiel/Achtkarspelen Ontwikkelkader logiesaccommodaties. Circulair is één van de vier gestelde ontwikkelkaders.
- Súdwest Fryslân: per 2 februari 2021 is duurzame evenementenbeleid van kracht.

Fryslân werkt aan top 10 klassering Green Destination

- Ameland Gouden Quality Coast in 2021.
- In Waadhoeke en Harlingen pilot voor Green Destination.
- Ambitie duurzame vakantiebestemming waddengebied.
- 45 bedrijven Green Key, 17 Blauwe Vlag. In 2021 deelname 13 bedrijven aan begeleidingstraject Green Key, Blauwe Vlag.

Vindbaarheid en podium

- Lekker lokaal op vakantie: fietsroutes, recepten en kookworkshops.
- Wadden duurzame vermelding van duurzame circulaire ondernemers op Visit Wadden.

Acties en projecten 2021 in beeld

Lekker lokaal op vakantie ism FMF

Je maaltijd bij elkaar fietsen door het landschap van Fryslân, de verse groente in de mand en de zuivel in de tas met project de Streekzomer

Theo Klein • 20 juli 2023, 19:46 • Regio

Deel dit artikel

Verlge maand kookten kinderen van kls De Reindlge in restaurant De Pleats in Burgum een gezond kindermenu. Het staat nu op de kaart van het restaurant. Foto: Marcel van Kammen

Niet omdat het vakantie is even snel een pizza bestellen of iets makkelijk kopen bij de super, maar de ingrediënten voor een maaltijd tijdens een fietstocht bij lokale ondernemers bij elkaar sprokkelen om zo voedsel meer te leren waarderen. Dat is het idee achter het project de Streekzomer met recepten van de Friese Milieu Federatie, Jong leren Eten en Circulair Friesland.

Streekzomer

Al fietsend lokale producten verzamelen

Ook deze zomer kun je weer lekker uitwaaien met de streekzomer fietsroutes en onderweg genieten van het landschap, de natuur en het heerlijke lokale, duurzame voedsel van onze Friese voedselproducenten.

Lekkere lokale recepten op vakantie

Nieuw deze zomer: de streekzomer recepten. Fiets een route, verzamel de lokale ingrediënten voor je recept en kook een heerlijke gezonde maaltijd thuis, op de camping of in je vakantiehuysje. Eet smakelijk!

Maak bijvoorbeeld een heerlijke smoothie met zomerfruit en yoghurt verse van de koe. Dit recept is onderdeel van Kindermenu 2.0 van Restaurant de Pleats in Burgum.

Lekker lokaal koken op vakantie

Wil je wat extra inspiratie bij het bereiden van de gerechten? Geef je dan op voor één van de drie kookworkshops van Mama Mascha.

De kookworkshops vinden in de zomervakantie plaats:

- aan het water bij de Watersportcamping Hiepg
- bij het Museum 't Fiskersbûske in Moddergat
- op het erf van de biologische boerderij van Folkert en Karis in Lekkum.

Voorafgaand aan de kookworkshop in Lekkum kun je samen met je kinderen een rondleiding krijgen op de boerderij met als afsluiting een leuke activiteit.

Deelnemen aan de kookworkshop is gratis, inschrijven is verplicht.

Eet smakelijk!

Kijk voor meer info over recepten, workshops en de mogelijkheid om te inschrijven op [watersportcamping Hiepg](#) recepten of scan de QR-code.

Circular Hospitality Friese Doorlopers

ism NHL Stenden

CIRCULAR HOSPITALITY FRIESLAND
5 NOVEMBER 2020

HANNEKE SCHMEINK INTRODUCTIE

PROBLEEM
PLASTIC CONTAINER
PLASTIC BAG

ALTERNATIEF
DUMPSHAK
DUIK

LOKALE ALTERNATIEVEN
(VAN REST-FUTUUR)
SMAK
SMAK

MAAR:
HET KAN VERBODEN!
BU KAN BUSINESS LOPEN
ZONDER PLASTIC

KARIN VELDHUIZEN
STEL DE VRAAG:
WAT KAN TOEGEHET!
TOEGEHET 'GEMIDDELDE' DOLLEN
BAST
PLASTIC
K. WED. WED. WED.

MARCEL CRUL
CIRCULAR PLASTICS IN DE HORECA

PROBLEEM
PLASTIC SUPP
PLASTIC IN THE ROOM

KIES ALTERNATIEF
- NIET TE ZEMMEN
PLASTIC
SUPP

REINIGING!
TUSSEN DOLLEN
TUSSEN DOLLEN

VEEL MOGELIJKHEIDEN
VOOR REINIGING
(DE PRESENTATIE)

TUT E
VIA DESIGN-LAB
VAN CIRCULAIR CONCEPT
NAAR BUSINESS MODEL

CIRCULAIR PLASTICS
CIRCULAIR NETWERK

Part of the Project "Circular Hospitality in Friesland"
KPMG Net Research Center is Funded by NMS, 100 Friesland University Companies

de Friese Doorlopers Circular Cafe FINAL EVENT 20/21

SOME INTRODUCTORY THOUGHTS
BY PROF. DR. GJALT DE JONK

SAVE THE ONLY PLANET WE HAVE
WE NEED 'CHANGE AGENTS'
TO BACK AWAY FROM A
DONALD TRUMP
ECONOMY
IN MIENSKIP
AND
INTRINSIC
MOTIVATION
WE TRUST!
GO FRISEAN DOORLOPERS GO!

'FRIESE DOORLOPERS'
RADICAL NEW IDEAS
IN TOURISM & HOSPITALITY

NO MORE PLASTIC SUPP

WE NEED KNOWLEDGE INSTITUTES LIKE: STENDEN NHL, HANZE AND RUG-CAMPUS

PRESENTATIE HANNEKE SCHMEINK

TOO MUCH PLASTIC
VRIJGEVEN
WELKOMST-
PAKKET
TRANS-
FORMATIE
WELKOMST-
PAKKET
DROOM
CIRCULAIR
PAKKET
ALTERNATIEF
WELKOMST-
PAKKET
NAAR 100% KARIN VELDHUIZEN
HARDY
ZIEDE VAN
VAKANTIE-
HORECA

CONCEPT PAKKET
MODULAIR IN ALLIANTIE
SAMENSTELLING
VRIJ KOST
KOSTEN-
VERMINDEREND
PAKKET
FUNCTIEEL
PAKKET
INWILKING
HARD SHAK
BU SHAKTE
HARDER
SAMENKOP
INKOPEN
DEUKT KOSTEN
ER ZIJN
BEEF OP
DE WEG!
UITDOEN
GEBOUWDE IN
'FRIESE DOORLOPERS'
IN THE STUDENT
PRESSURE COOKER
EN...
BEN GOED BUSINESSMODEL
DIT IS ER NIET 1, 2, 3

MAAR WE ZIJN OP DE GOEDE WEG!
VANAF 3 JULI 2021 VERBOD OP
VEEL SINGLE-US PLASTICS

KORT OM.
NATURE IS THE SOLUTION
FOR PLASTIC POLLUTION
Single
Use
Plastics
STRAKS LEREN
WITUTTEN OP
TEN PLASTIC-
TOEGANG
XTRA CHALLENGE CUP2 GO!
USE
CH
20
RETURN
OP
20
REUSE
AND
AGAIN

CIRCULAR HOSPITALITY FRIESLAND 17 JUNI 2021

Fact Sheet Trias Aqua i.s.m. Circular Hospitality Friese Doorlopers

SLIM MET WATER IN DE GASTVRIJHEIDSSECTOR " TRIAS AQUA "

Van oudsher hebben we in Nederland water in overvloed. Door klimaatverandering neemt wereldwijd de waterschaarste toe en ook in Nederland krijgen we steeds meer te maken met droogte. Terwijl we tegelijkertijd met zijn allen steeds meer drinkwater gaan gebruiken. Het filteren, transporteren, afvoeren en verwarmen van drinkwater vraagt veel energie. Daarbij raakt de bodem waaruit we grondwater winnen steeds meer vervuld waardoor we water meer moet zuiveren. Samen moeten we slim omgaan met water om nu en in de toekomst voldoende, schoon en betaalbaar drinkwater te houden.

Voor ondernemers in de gastvrijheidssector is het zeker relevant naar water ge- en verbruik te kijken. Nu is water nog goedkoop, maar in de toekomst zullen de kosten en regelgeving rond drinkwater toenemen. Daarnaast hechten gasten in toenemende mate waarde aan bewust en duurzaam. Recreanten en toeristen willen thuis en op vakantie hun voetafdruk verminderen.

Circulair omgaan met water is een mooie kans om jouw bedrijf en duurzame ambities zichtbaar en tastbaar te maken wat bijdraagt aan het imago van jouw bedrijf. Er bestaan al veel systemen en mogelijkheden. Graag willen we inspireren door enkele concrete mogelijkheden en toepassingen overzichtelijk bij elkaar te zetten.

WEETJES EN FEITJES

We gebruiken gemiddeld 120 liter drinkwater per dag.

We gebruiken zo'n:

- o 50 liter per douchebeurt
- o 35 liter voor het doorspoelen van het toilet
- o 15 liter voor het wassen van kleding
- o 19 liter voor drink- en kookwater

Op vakantie ligt ons verbruik vaak nog wat hoger doordat we gebruik maken van het zwembad en vaak wat vaker en langer douchen of in bad gaan.

We onderscheiden over het algemeen bij huishoudelijk gebruik drie soorten water. Het huishoudelijk gebruik komt overeen met gebruik in

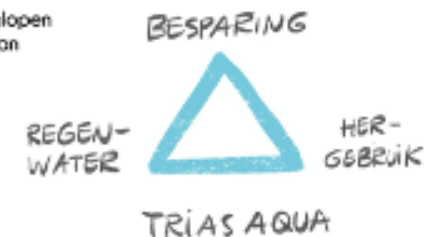
- o **GRIS WATER**: afkomstig van douche, bad, wasbak, wasmachine en airconditioning (70%)
- o **ZWART WATER**: afkomstig van keuken en toilet (30%)
- o **REGENWATER**: afkomstig van neerslag

TRIAS AQUA:

In de circulaire economie streven we naar een veerkrachtige, inclusieve en leefbare samenleving. Daarbij is het streven kringlopen te sluiten en van 'verbruiken' naar 'duurzaam gebruiken' te gaan. Met het model van Mijn Waterfabriek kan je aan de hand van drie elementen heel slagvaardig in je eigen bedrijf aan de slag met meer circulair omgaan met water: de TRIAS AQUA.

1. **BESPAREN VAN WATER**: verminderen van watergebruik door waterbesparende maatregelen en gedragsverandering.
2. **GEBRUIKEN VAN REGENWATER**: opvangen en opslaan van hemelwater om te gebruiken.
3. **HERGEBRUIK VAN AFVALWATER**: hergebruiken van grijs water, onder andere afkomstig van douche en wasmachine.

Het is wettelijk toegestaan regenwater en grijs water te hergebruiken voor toilet, wasmachine en tuin bewateren.

CIRCO TRACK/Best Practise en Ontwerptafel

CIRCO

Circular Business
Design Track

Driedaags ontwikkeltraject

Circulariteit is kansrijk voor de recreatiewereld. Jouw gasten zijn gevoelig voor natuurbeleving en voor duurzame oplossingen. Maak hier gebruik van en doe mee met de CIRCO Track Recreatie & Toerisme! Circulariteit en commercie gaan hand in hand. Ontdek zelf de kansen van circulariteit voor je bedrijf. We nemen je mee om jouw kansen te vinden en deze concreet uit te werken.

Vanuit Circulair Friesland organiseren we samen met TaYnBusiness en CIRCO de CIRCO track. De CIRCO-Track is een 3-daags programma waarin je praktisch kennismaakt met de mogelijkheden van circulair ontwerpen en ondernemen. Het mooie van de methode is dat je drie dagen (verspreid over vier dagen) gericht aan de slag gaat samen met een bedrijf uit jouw keten (leverancier, aannemer, installateur, fabrikant) met een gerichte bedrijfsfase. Je wordt op weg geholpen in het ontwerpproces met kennis, tools en inspirerende interactie met andere bedrijven en ontwerpers. Na afloop heb je zowel een lange termijn visie ontwikkeld, als een concreet plan om morgen mee te beginnen: een interessante nieuwe kans.

Voor wie?

Deze CIRCO is juist interessant voor ondernemers die echt concreet producten en/of diensten willen verbeteren in hun bedrijf. Het is interessant te kijken naar de "after life" situatie van uw product, waar zit daar het waardeverlies en hoe kan ik dat verwaarden. Hoe werk ik dat concreet uit in een plan van aanpak voor mijn bedrijf?

Heeft u ideeën en plannen om uw bedrijf te verbeteren op duurzaamheid, kent u bedrijven die u hierbij kunnen helpen (ketenpartners)? Doe mee en wij helpen u deze kansen concreet te maken.

De tracks worden landelijk georganiseerd, maar om toch iets laagdrempeliger te maken organiseren we een track in Friesland. Er kunnen max 10 bedrijven meedoen.

Recreatie & Toerisme Friesland

Dag 1 Initiate Workshop

Tijdens deze eerste dag duik je in het gedachtegoed van de circulaire economie. Waarom doen we dit en hoe creëer ik business mogelijkheden? We analyseren je huidige logistieke keten van grondstof tot afval en kijken met je mee naar knelpunten en kansen.

Dag 2 Ideate Workshop

In de tweede sessie gaan we gericht aan de slag met de circulaire businessmodellen en design strategieën. De kansen uit de voorgaande workshop worden opgepakt en verder verkend.

Dag 3 Implement Workshop

Tijdens de laatste workshop wordt je voorbereid om de stap te maken naar de realisatie van circulaire producten, diensten en businessmodellen. We kijken daarbij naar technische en commerciële haalbaarheid van de resultaten van de vorige workshop, de gevolgen hiervan voor bedrijfsvoering en de circulaire impact.

CIRCO Track	Dag 1 Initiate	Dag 2 Ideate	Dag 3 Implement
Recreatie & Toerisme	3 November 2020	23 November 2020	9 December 2020

EVA MEIJER — HOORA WATERSPORT HEEG

Eva Meijer is eigenaar van Hoora Watersport Heeg.

Dit bedrijf verzorgt het hele traject voor zeilboten

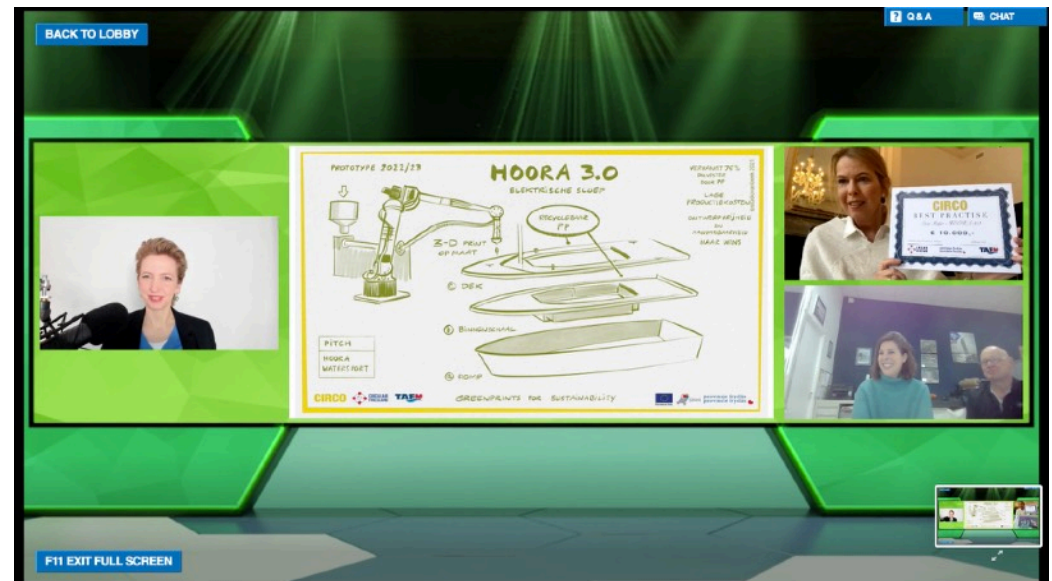
tot 8 meter lang of voor elektrische sloepen. Eva

volgde de CIRCO Track Gastvrijheidssector. Haar bedrijf Hoora is vooral bezig met het meer circulair maken van het gehele proces; van de grondstoffen tot

het transport. Eva wil meegeven dat je jezelf het beste kunt laten inspireren door andere bedrijven die al

circulair aan het ondernemen zijn. Wat ze je meer

wilt meegeven zie je in deze video!

Koploperproject

Webinar en begeleidingstraject Green Key en Blauwe Vlag

Wolkom

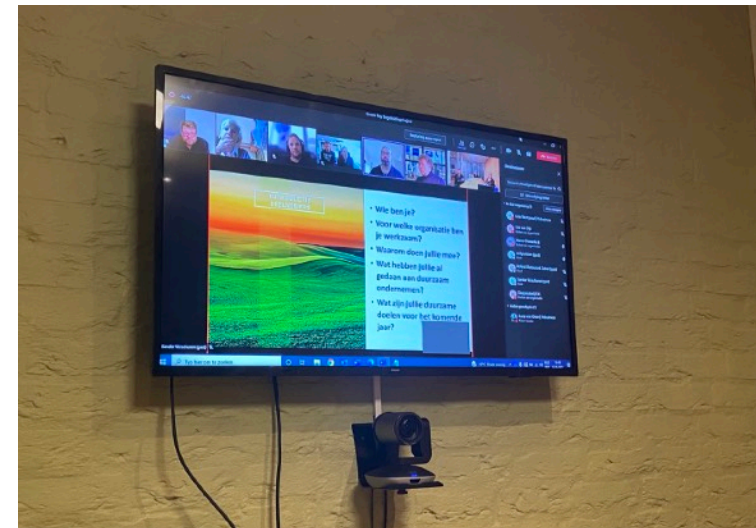

Toerisme Collectief Friesland
Samen werken aan samenwerken

Allereest willen we u van harte welkom heten bij de webinar Green Key & Blauwe vlag in Friesland.

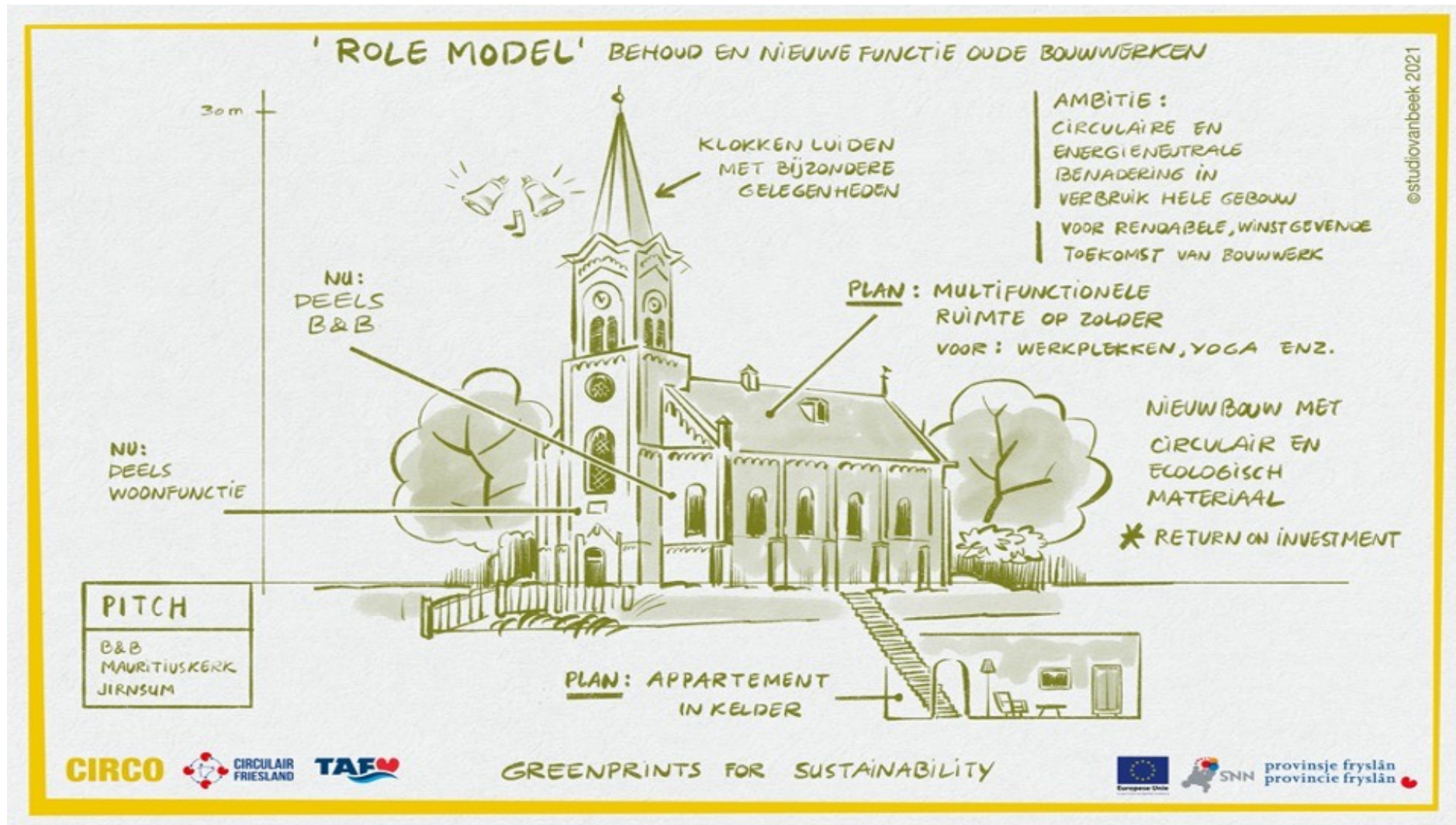
Wij zouden graag het volgende aan u willen vragen:

1. Zou u uw microfoon te allen tijde gedempt willen houden, dit voorkomt achtergrond geluiden.
2. Als u vragen heeft tijdens de webinar kunt u deze stellen via de chat optie. Wij zorgen ervoor dat deze worden gelezen en gesteld worden aan de sprekers.

Wij wensen u veel plezier!

Opstarten Living Lab Gastvrij Bouwen i.s.m. Bowinn, NHL en ROC

Workshop en webinars ondernemers

Break-out programma

Na de lunch werd het programma gevuld met verschillende break-out-sessies van Toerisme Alliantie Friesland & Vereniging Circulair Friesland, Ynbusiness, Waddenfonds, European Tourism Futures Institute & Merk Fryslân en Staatsbosbeheer. Zij gaven je handvatten en inspiratie om concreet aan de slag te gaan met het thema duurzaamheid. Heb je iets gemist of kon je niet bij alle onderwerpen aanwezig zijn? Hieronder kun je de presentaties nog even rustig terugkijken of -lezen.

[Toerisme Alliantie Friesland & Vereniging Circulair Friesland](#)

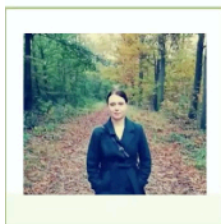
Niet alleen inspiratie op het gebied van circulair ondernemen, maar juist ook praktische voorbeelden waar je als ondernemer morgen al mee zou kunnen starten passeerden deze sessies de revue. Van CIRCO Track tot inspiratiekaart, Marjan Soepboer en Hanneke Schmeink hebben je geïnformeerd en geïnspireerd over circulair ondernemen in de gastvrijheidseconomie.

Hosts: [Marjan Soepboer](#) en [Hanneke Schmeink](#)

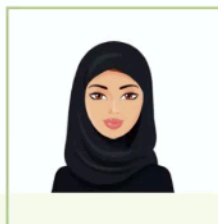
[Bekijk hier de presentatie](#)

COLLEGE TOUR

HOSTS

SANDRA ROORDA
Docent
Tourism Management
NHL Stenden Hogeschool

SARAH BARNAOUI
Docent Ondernemerschap
& Innovatie
Travel & Hospitality
Friesland College

LINDA SMIT
Founder
Basecampus

HANNEKE SCHMEINK
Circulair Friesland

Sustainable Development Goals van de VN

Wat zijn de Sustainable Development Goals van de VN? En hoe kan jij met jouw organisatie met circulair ondernemen hier aan bijdragen? Leer er meer over tijdens de workshop die wordt gegeven door Hanneke Schmeink van Circulaire Loods Friesland en Circulair Friesland.

Ontdek meer →

Ontwikkeling duurzame vermelding i.s.m. Visit Wadden

LAAT ZIEN HOE DUURZAAM JOUW ONDERNEMING IS!

Iedere ondernemer in het waddengebied krijgt de mogelijkheid om aan te tonen dat zijn of haar onderneming duurzaam bezig is. Dit kan variëren van het hebben van zonnepanelen, het rijden in een elektrische bedrijfsauto of het werken met lokale producten in de menukaart. Hoe gaan we dit doen? We bieden je de mogelijkheid om een checklist in te vullen. Deze checklist bestaat uit zeven pijlers voor een circulaire economie. Heb je bij drie van deze zeven pijlers laten weten dat je hiermee bezig bent? Dan krijgt je vermelding het onderstaande icoontje toegevoegd én word je extra uitgelicht op onze pagina's rondom duurzaamheid.

Naar de checklist! →

Wadden wil meest duurzame bestemming van Europa worden

4 november 2021, 17:26 · [Friesland](#)

Het Waddenfestival. FOTO VISIT WADDEN

Duurzaam eten, duurzaam drinken, duurzaam recreëren, reizen en zelfs duurzaam slapen. Het Waddengebied gaat er alles aan doen om in 2030 één van de meest duurzame bestemmingen van Europa te zijn.

Begeleiding studentenprojecten

Microsoft Teams Bewerken Weergeven Venster Help 38% Do 15:48 Hanneke Schmeink

a PLASTIC-FREE WELCOME PACKAGE FOR FRIESLAND HOSPITALITY

Dia 1 van 14 Beheer krijgen

Tino Bouw 30:16 Jikke van der Goot

Phuong Ta Saskia Bakker Jikke van der Goot Quang Võ Đăng Quân Lucia Tomassini Tino Bouw

MacOS dock with various application icons including Finder, Calendar, Photos, Safari, Mail, Messages, App Store, Music, TV, Notes, Word, PowerPoint, Excel, PDF, OneDrive, and others.